

Các giải pháp đổi mới phương pháp dạy học môn học Giáo dục thể chất tại Trường Đại học Tài nguyên và Môi trường Hà Nội

Đặng Thanh Tùng*

** ThS. Trường Đại học Tài nguyên và Môi trường Hà Nội*

Received: 03/10/2024; Accepted: 14/10/2024; Published: 30/10/2024

Abstract: *The topic offers solutions with the aim of innovating teaching methods, contributing to improving the quality and learning outcomes of Physical Education subjects at Hanoi University of Natural Resources and Environment.*

Keywords: *Solutions, innovative teaching methods, Physical Education.*

1. Đặt vấn đề

Tại trường Đại học Tài nguyên và Môi trường Hà Nội, việc đổi mới phương pháp dạy và học môn học Giáo dục thể chất được lãnh đạo nhà trường và các thầy cô trong khoa hết sức quan tâm. Hàng năm đều có các cuộc họp chuyên môn của môn học về việc nâng cao chất lượng môn học và đổi mới phương pháp dạy học nhằm giúp người học đạt kết quả học tập môn học được tốt nhất, góp phần hoàn thiện và nâng cao chất lượng đào tạo của Nhà trường.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Thực trạng phương pháp dạy học của Giảng viên trong môn học Giáo dục thể chất tại trường Đại học Tài nguyên và Môi trường Hà Nội

Các phương pháp và quan điểm dạy học vẫn được các thầy cô áp dụng chủ yếu vào giảng dạy trong môn học như: Phương pháp giảng dạy trực quan; phương pháp giảng giải, phân tích; phương pháp thị phạm, làm mẫu... Các phương pháp này hầu hết là các phương pháp đã cũ, được giảng viên áp dụng từ trước tới nay và vẫn còn sử dụng. Tuy mục đích giảng dạy vẫn giống nhau nhưng tác dụng của các phương pháp này đã không còn như trước. Dưới ảnh hưởng của rất nhiều các yếu tố khác nhau như: khả năng tiếp cận của người học, tư duy học tập của người học đã thay đổi, các yếu tố ngoại cảnh tác động như cơ sở vật chất và trang thiết bị dạy và học, kèm theo đó là sự phát triển của công nghệ thông tin và trí tuệ nhân tạo, đã có rất nhiều các phương pháp mới được áp dụng vào dạy học, giúp người học dễ dàng tiếp cận với các kiến thức mới, đa dạng hóa các nội dung học tập để từ đó nâng cao được chất lượng dạy và học.

2.2. Những thuận lợi và khó khăn khi đổi mới phương pháp dạy học môn học GDTC.

2.2.1. Những thuận lợi

Đổi mới phương pháp dạy học là việc làm cần thiết mà các nhà trường cần quan tâm để nâng cao chất lượng dạy và học. Trong thời kỳ mới như hiện nay, chúng ta có rất nhiều những thuận lợi để tiến hành đổi mới về phương pháp dạy và học như:

Sự trợ giúp của trí tuệ nhân tạo: trí tuệ nhân tạo có thể hữu ích cho giảng viên trong việc biên soạn các nội dung bài giảng, giáo án giảng dạy, các hình thức lên lớp và việc đa dạng hóa các bài tập. Đặc biệt đối với môn học GDTC thì trí tuệ nhân tạo có thể giúp phân tích cơ thể người tập, phân tích các chỉ số để có thể đánh giá cụ thể được thông số của người tập khi kết thúc các bài tập phát triển cơ thể.

Sự hiện đại của trang thiết bị và cơ sở vật chất dạy và học: Công nghệ tiên tiến và hiện đại hóa góp phần tạo ra các dụng cụ tập luyện chuyên biệt và mới mẻ đối với môn học GDTC, sự đa dạng này vừa làm đa dạng hóa các bài tập phục vụ cho học tập, vừa tăng tính hứng thú của người học đối với môn học và từ đó góp phần nâng cao chất lượng học tập môn học.

Sự quan tâm của toàn thể xã hội nói chung và nhà trường nói riêng trong việc đổi mới: việc đổi mới toàn diện trong mọi lĩnh vực đều được toàn xã hội hết sức quan tâm nhất là trong ngành giáo dục. Trường Đại học tài nguyên và Môi trường hà nội cũng luôn yêu cầu mỗi Giảng viên tự đổi mới và làm mới mình trong các phương pháp giảng dạy, nhà trường đều tạo điều kiện cho Giảng viên có thể áp dụng các phương pháp hay, các nội dung mới vào mỗi tiết giảng của mình.

2.2.2. Những khó khăn

Việc tiếp cận với khoa học và công nghệ thông tin của Giảng viên còn nhiều hạn chế, đặc biệt là với các Giảng viên giảng dạy môn học GDTC, do thời gian

lên lớp đa số là các tiết thực hành ngoài trời nên việc vận dụng trí tuệ nhân tạo vào trong biên soạn bài giảng giáo án và giảng dạy không phải ai cũng thành thục và làm được, nhất là các giảng viên lâu năm, đã lớn tuổi thì việc tiếp cận với công nghệ lại càng khó. Bên cạnh đó là việc học hỏi các kiến thức có liên quan để tự làm mới mình của nhiều giảng viên còn rất hạn chế.

Sự thiếu thốn về cơ sở vật chất và các trang thiết bị dạy học dẫn tới khi áp dụng các phương pháp mới, hiện đại kèm theo các bài tập yêu cầu sự hỗ trợ của các trang thiết bị mới lại không đáp ứng đủ. Sân bãi, dụng cụ phục vụ môn học còn thiếu thốn

2.3. Các giải pháp nhằm đổi mới phương pháp dạy và học trong môn học Giáo dục thể chất tại trường Đại học tài nguyên và môi trường Hà Nội

2.3.1. Áp dụng công nghệ thông tin và trí tuệ nhân tạo vào xây dựng giáo án, bài giảng điện tử

Trí tuệ nhân tạo hỗ trợ rất hữu ích cho giảng viên trong việc xây dựng các bài giảng và giáo án. Trí tuệ nhân tạo giúp gợi ý và đưa ra các nội dung, bài tập phù hợp với các yêu cầu mà giảng viên đưa ra. Giảng viên có thể lựa chọn đa dạng các bài tập để áp dụng vào một giáo án giảng dạy của mình và thông qua đó có thể đo lường một cách thích hợp hiệu quả các bài tập đã đưa ra.

Thông thường, mỗi giảng viên mất rất nhiều thời gian trong việc xây dựng các bài giảng và các bài tập phù hợp trong mỗi giáo án của môn học GDTC. Tuy nhiên với sự hỗ trợ của trí tuệ nhân tạo, thời gian và khối lượng công việc của giảng viên được giảm bớt bằng những gợi ý chất lượng và phù hợp cho nội dung học tập cần thiết.

2.3.2. Cải tiến các phương pháp cũ để phù hợp với xu hướng hiện nay

Cải tiến là xu hướng tất yếu không chỉ trong ngành giáo dục mà là đối với tất cả các ngành nghề. Trên cơ sở các phương pháp dạy học đã được áp dụng từ trước, dựa vào kinh nghiệm giảng dạy của mình, mỗi giảng viên cần áp dụng thêm các phương pháp mới, hiện đại để có thể phù hợp với người học, phù hợp với các phương thức giáo dục hiện đại.

Các phương pháp cũ thường sử dụng trong môn GDTC như giảng giải, thị phạm và làm mẫu thì nay có thể kết hợp với công nghệ khoa học để thêm các chỉ số cơ thể vào phân tích các động tác khó. Đối với các bài tập và động tác không thể chia nhỏ và làm chậm lại thì trí tuệ nhân tạo sẽ giải quyết được

2.3.3. Lấy người học làm trung tâm

Với phương châm dạy học là lấy người học làm trung tâm, tức là trong các hoạt động dạy và học luôn

đặt vào vị trí của người học, xét riêng theo năng lực học tập và tiếp thu của mỗi cá nhân người học để có thể đưa ra các phương pháp giảng dạy phù hợp để đạt được kết quả tốt nhất. Đây là phương pháp học tập không mới và đã được áp dụng tại trường Đại học Tài nguyên và Môi trường, tuy nhiên với đặc thù môn học GDTC tại trường kèm theo sự chuẩn bị chưa chu đáo về cơ sở vật chất và trang thiết bị dạy học cho môn học GDTC nên việc dạy học lấy người học làm trung tâm ở môn học GDTC vẫn chưa đạt được hiệu quả cao. Tuy nhiên điểm hiệu quả của phương pháp này không chú trọng vào việc truyền đạt các kiến thức từ người giảng dạy tới người học mà là việc người học chủ động tiếp thu các kiến thức và các kỹ năng bằng cách chủ động trong các bài tập trên lớp, trong các bài tập được giao tự tập trong tiết học ngoài giờ.

2.3.4. Phát huy tính chủ động, sáng tạo của người học

Muốn nâng cao chất lượng và kết quả học tập thì chính người học phải tự mình nâng cao được tinh thần tự giác và chủ động của mình trong quá trình học tập. Đối với môn học GDTC trong chương trình học mỗi tín chỉ đều có 30 giờ tự học của sinh viên, kèm theo việc rèn luyện và phát triển thể chất luôn là cả một quá trình chứ không chỉ một buổi hay một kỳ học, chính vì vậy mỗi cá nhân người học luôn phải phát huy được tính chủ động trong việc học tập môn học. Bên cạnh đó, vai trò của người Giảng viên cũng rất quan trọng trong việc định hướng về vai trò và tác dụng của môn học đối với người tập.

3. Kết luận

Đổi mới phương pháp dạy và học là việc hết sức quan trọng và cần thiết, có rất nhiều cách để có thể đổi mới phương pháp giảng dạy để có thể phù hợp với mục tiêu giáo dục hiện nay. Tùy vào tình hình thực tế giảng dạy ở mỗi trường khác nhau mà các phương pháp được đưa ra sẽ khác nhau, tuy nhiên xu hướng chung vẫn sẽ là áp dụng khoa học công nghệ và trí tuệ nhân tạo để đổi mới và hoàn thiện các phương pháp tiến tới một môi trường giáo dục hiện đại và toàn diện.

Tài liệu tham khảo

1. Phạm Văn Đàn (2021), *Giáo trình môn học lý luận và phương pháp thể dục thể thao trường học*, NXB Đại học Thái Nguyên.
2. Nghị quyết số 29-NQ/TW ngày 4/11/2013 Hội nghị Trung ương 8 khóa XI về đổi mới căn bản, toàn diện giáo dục và đào tạo
3. Đặng Vũ Hoạt (2024), *Lý luận dạy học đại học*, NXB Đại học sư phạm
4. Nguyễn Toán (1993), *Lý luận và phương pháp thể dục thể thao*, NXB Thể dục thể thao.